

ความเป็นมาและที่มาของปัญหา

อัลกอริทึม (Algorithm) เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจแปลง อัลกอริทึมให้อยู่ในรูปแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ ในการเรียนการสอนเรื่องการจัดการข้อมูล (Data management) อัลกอริทึมเป็นส่วนสำคัญในการอธิบายการจัดการข้อมูลแต่ละประเภท ซึ่งจะใช้อัลกอริทึมเพื่อแก้ไขปัญหา การเข้าใจขั้นตอนการทำงานของอัลกอริทึมแต่ละประเภทจะสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้อัลกอริทึมใดเข้าทำงานเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่ดีที่สุด

แต่เดิมผู้ทำการศึกษอัลกอริทึมจะต้องใช้จินตนาการ หรือเขียนลำดับการทำงานเพื่อติดตามและตรวจสอบแต่ละขั้นตอนการทำงานของอัลกอริทึม และเพื่อให้เห็นการทำงานได้ชัดเจนขึ้นจะต้องใช้ตัวอย่างข้อมูลเป็นข้อมูลขาเข้าแล้วทำการคำนวณตามการทำงานของอัลกอริทึมเพื่อดูผลลัพธ์ จะเห็นได้ว่าการติดตามการทำงานของอัลกอริทึมผู้ศึกษาจะต้องมีความรู้พื้นฐานในอัลกอริทึมนั้นๆพอสมควร และยังถ้าอัลกอริทึมแสดงอยู่ในรูปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ผู้ศึกษาก็จะต้องมีความรู้ในภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นด้วย

ด้านผู้สอนแสดงการทำงานของอัลกอริทึมโดยใช้กระดานดำเป็นสื่อในการนำเสนอ โดยแสดงเป็นผังงาน (Flow Chart) หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Source Code) สมมุติข้อมูลขาเข้าแล้วอธิบายแต่ละขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนอาจมีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลซึ่งเป็นการยากที่จะจินตนาการตามได้หมด และการจินตนาการเองก็อาจผิดพลาดได้ และบ่อยครั้งที่ไม่ได้มีการอธิบายซ้ำเพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจอย่างถูกต้องตรงกันได้ ส่วนนักศึกษาก็ต้องบันทึกคำอธิบายหรือสิ่งที่นำเสนออยู่บนกระดานดำไปพร้อม ๆ กับต้องทำความเข้าใจซึ่งนักศึกษแต่ละคนก็จะมีความสามารถในการบันทึกหรือการทำความเข้าใจที่ไม่เท่ากัน บางคนอาจบันทึกได้ครบถ้วนแต่ไม่เข้าใจ หรือบางคนอาจเข้าใจได้อย่างถ่องแท้แต่ไม่ได้บันทึก ทำให้อาจเป็นอุปสรรคในการทบทวนภายหลัง การศึกษาอัลกอริทึมในลักษณะภาพที่เคลื่อนไหวตามการ

ทำงานของอัลกอริทึมน่าจะเป็นทางออกที่ทำให้นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจการทำงานของอัลกอริทึมได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์อย่างมากในการทบทวนภายหลัง

การจินตทัศน์อัลกอริทึม (Algorithm Visualization) เป็นการแสดงขั้นตอนการทำงานของอัลกอริทึมโดยใช้คอมพิวเตอร์แสดงออกเป็นภาพให้เห็นการเปลี่ยนแปลงหรือการเคลื่อนไหวของภาพ เพื่อเป็นสื่อในการแสดงพฤติกรรมของอัลกอริทึมที่กำลังศึกษา ทั้งยังสามารถที่จะแสดงภาพได้หลายมุมมอง ในแต่ละมุมมองก็จะเปลี่ยนแปลงไปพร้อม ๆ กันระหว่างที่อัลกอริทึมกำลังทำงานอยู่ นอกจากนี้ยังสามารถแสดงการทำงานของอัลกอริทึมได้หลายอัลกอริทึมที่แก้ไขปัญหาลักษณะเดียวกันได้ในเวลาเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมและประสิทธิภาพของแต่ละอัลกอริทึมโดยที่ระบบจะทำการประสานจังหวะเพื่อให้มีการทำงานในแต่ละรอบของแต่ละอัลกอริทึมอย่างถูกต้อง

ระบบจินตทัศน์อัลกอริทึมสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลได้เป็นอย่างดี โดยผู้ทำการสอนสามารถบรรยายไปพร้อมกับแสดงการทำงานของอัลกอริทึมเป็นภาพการทำงานแต่ละขั้นตอนทำให้ผู้ศึกษาทำความเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งผู้ศึกษายังสามารถทดลองใช้ระบบเพื่อดูการทำงานเมื่อทำการเปลี่ยนลักษณะ, จำนวนของข้อมูลขาเข้า หรือทำการเปรียบเทียบหลายอัลกอริทึมที่มีข้อมูลขาเข้าเหมือนกันเพื่อดูประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหของแต่ละอัลกอริทึมอันจะทำให้ผู้ศึกษาอัลกอริทึมเข้าใจการทำงานของอัลกอริทึมได้อย่างลึกซึ้ง อันอาจจะทำให้เกิดแนวความคิดในการผสมผสานหรือพัฒนาให้อัลกอริทึมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

อัลกอริทึมค้นหาข้อมูลและการหาตำแหน่งที่อยู่แบบแฮชถือว่าเป็นอัลกอริทึมที่สำคัญของการจัดการข้อมูล เพราะข้อมูลที่ถูกจัดเก็บจะมีการถูกเรียกนำออกมาใช้ ในการเรียกใช้ข้อมูลที่ต้องการ การค้นหาที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วถือว่าเป็นสิ่งคัญ อัลกอริทึมการค้นหาแบบใดจะถูกนำมาใช้ จะเสมือนเป็นปัจจัยหนึ่งที่บอกถึงประสิทธิภาพโดยรวมของระบบนั้นเลยทีเดียว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์แสดงการทำงานของอัลกอริทึมค้นหาข้อมูล และการหาที่อยู่แบบแฮช เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของอัลกอริทึมค้นหาข้อมูล และการหาที่อยู่แบบแฮชแต่ละ
ว่ามีลักษณะสำคัญ และหลักการในการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร

3. สามารถเปรียบเทียบการทำงานของอัลกอริทึมในแต่ละแบบได้

4. สามารถประเมินประสิทธิภาพของอัลกอริทึมเพื่อเลือกมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ

เขตโครงการวิจัย

1. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จินตทัศน์อัลกอริทึมค้นหาข้อมูล 3 แบบ

- ค้นหาข้อมูลแบบลำดับ (Sequential Searching)
- ค้นหาข้อมูลแบบทวิภาค (Binary Searching)
- ค้นหาข้อมูลแบบการประมาณค่า (Interpolation Search)

2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จินตทัศน์อัลกอริทึมการหาที่อยู่แบบแฮช 8 แบบ

- เมื่อซ้ำตำแหน่งไม่หาตำแหน่งใหม่ (Non-Resolution)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งทำรายการโยงแบบลูกโซ่ (Separate Chaining)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบเชิงเส้น (Linear)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบกำลังสอง (Quadratic)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบจัดเรียงใหม่เรียงลำดับ (Reordering)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบฟังก์ชันแฮชสองครั้ง (Double Hash)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบเบรนต์ (Brent's Method)
- เมื่อซ้ำตำแหน่งหาตำแหน่งว่างแบบจัดใหม่แบบทวิภาค (Binary Tree)

3. นำเสนอมุมมองอัลกอริทึมค้นหาข้อมูล 2 แบบ

- มุมมองแบบจุด (Points View)
- มุมมองแบบแท่ง (Stick Bar View)

4. นำเสนอมุมมองอัลกอริทึมการหาที่อยู่แบบแฮช 2 แบบ

- มุมมองแบบตาราง (Grid Table View)
- มุมมองแบบกราฟ (Graph View)

5. แต่ละอัลกอริทึมสามารถนำเสนอมุมมองทั้ง 2 แบบได้ในเวลาเดียวกัน

6. ให้มีอัลกอริทึมเข้าทำงานได้หลายอัลกอริทึมในเวลาเดียวกัน
7. สามารถกำหนดขอบเขต, จำนวน, ลักษณะของข้อมูลเข้าได้เอง

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาอัลกอริทึมค้นหาข้อมูล และการหาที่อยู่แบบแฮช
2. ศึกษาและออกแบบการนำเสนอการทำงานอัลกอริทึม
3. วิเคราะห์และออกแบบ ลักษณะการติดต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์และผู้ใช้
4. วิเคราะห์และออกแบบส่วนประกอบของระบบ
5. พัฒนาโปรแกรมในส่วนต่างๆ และประกอบเป็นระบบจินตทัศน์
6. ทดสอบดูการนำเสนอ ความถูกต้องของภาพ และการสื่อความหมาย
7. สรุปผลการทดสอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนทั้งผู้สอน และผู้ศึกษาในเรื่องอัลกอริทึมค้นหาข้อมูล และการหาที่อยู่แบบแฮช
2. ทำให้ผู้ศึกษาสามารถทำความเข้าใจอัลกอริทึมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
3. ผู้ศึกษาสามารถทำการเปรียบเทียบอัลกอริทึมที่สนใจได้หลายแบบในเวลาเดียวกัน
4. ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงประสิทธิภาพของอัลกอริทึมแต่ละแบบ เมื่อมีข้อมูลเข้าในหลายลักษณะ
5. เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์จินตทัศน์อัลกอริทึมในเรื่องอื่นๆต่อไป